

TAIDEYLIOPISTO

Henkilöstösääntö

Opetus- ja tutkimushenkilöstö

Käsittelyn vaiheet

- Hallituksen johtosääntötoimikunta 10.8.2012
- Pekka Saarelan luonnos 1.0 joulukuu 2012
- Henkilöstösääntöä valmistelevan työryhmän (Tuomas Auvinen, Markus Konttinen, Paula Tuovinen, Marjatta Tikkanen, Leena Huotari, Kristina Paavela, Laura Jännes) kokous 30.9.2013
- Luonnos 2.0 Jännes 29.10.2013
- Henkilöstösääntöä valmisteleva työryhmä ja rehtori 6.11.2013
- Luonnos 3.0 Jännes 11.11.2013
- Luonnos 4.0 Henkilöstösääntöä valmisteleva työryhmä 10.12.2013
- Muokkaus Jännes, Huotari, Tikkanen 13.12.2013
- Keskustelutilaisuudet akatemioiden 14., 16. ja 22.1.2014
- Aakkulan kommentit 15.1.2014
- Yhteistoimintaneuvosto 29.1.2014 (sis. Lehtoriyhdistyksen kommentit)
- TaiYo:n lausunto 30.1.2014
- Luonnos 5.0 Jännes 3.2.2014
- Luonnos 6.0 henkilöstösääntöä valmisteleva työryhmä 11.2.2014
- Kommentit akatemioiden (Intra) 11.-19.2.2014 (sis. TaiYo:n lausunnon 18.2. ja Professoriliiton edustajan Erik Tawaststjernan kommentit)
- Luonnos 7.0 Jännes 20.2.2014
- Hallituksen käsittely ja päätös muutoksineen Huotari 3.3.2014

Sisällys

1. Yleisiä määräyksiä	3
1 § Sovellettavat säännökset.....	3
2 § Soveltamisala.....	3
3 § Henkilöstön palvelussuhde	3
2. Opetus- ja tutkimushenkilöstön tehtävät	3
4 § Professorin tehtävät.....	3
5 § Muun opetus- ja tutkimushenkilöstön tehtävät	4
3. Opetus- ja tutkimushenkilöstön kelpoisuus- ja pätevyysvaatimukset	4
6 § Kelpoisuusvaatimukset.....	4
7 § Yleiset pätevyysvaatimukset	4
8 § Opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeet.....	5
9 § Tohtorikoulutettavan pätevyysvaatimukset	5
10 § Lehtorin pätevyysvaatimukset.....	5
11 § Tutkijatohtorin pätevyysvaatimukset.....	5
12 § Yliopistonlehtorin pätevyysvaatimukset.....	5
13 § Yliopistotutkijan pätevyysvaatimukset.....	6
14 § Professorin pätevyysvaatimukset.....	6
15 § Tutkimusjohtajan pätevyysvaatimukset.....	6
4. Opetus- ja tutkimushenkilöstön rekrytoiminen	6
16 § Henkilöstön ottaminen ja irtisanominen	6
17 § Professorin rekrytointiprosessin vastuut	6
18 § Professorin tehtävän avoimeksi ilmoittaminen	7
19 § Asiantuntijoiden valinta ja tehtävät.....	7
20 § Päätösesityksen tekeminen professorin valinnassa	7
21 § Päätöksen tekeminen muun opetus- ja tutkimushenkilöstön valinnassa	7
5. Voimaantulo	7
22 § Henkilöstösäännön hyväksyminen	7

1. Yleisiä määräyksiä

1 § Sovellettavat säännökset

Yliopistolain (558/2009), yliopistoasetuksen (770/2009), muiden lakien ja asetusten sekä Taideyliopiston johtosäännön lisäksi Taideyliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstöä koskevat tämän henkilöstösäännön määräykset.

Henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista ja valintamenettelystä määrätään tarkemmin johtosäännössä. (Yliopistolaki 31 §)

Taideyliopiston henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista ja valintamenettelystä määrätään tarkemmin tässä henkilöstösäännössä.

2 § Soveltamisala

Tätä henkilöstösääntöä sovelletaan vuoden tai sitä pidemmässä työsuhteessa olevaan kuukausipalkkaiseen opetus- ja tutkimushenkilöstöön.

Muusta opetus- ja tutkimushenkilöstöstä, kuten tuntiopettajista ja vierailevista tutkijoista, annetaan erilliset rehtorin ohjeet.

Muun henkilöstön tehtävistä esimies sopii työntekijän kanssa ottaen huomioon, mitä työehtosopimuksessa, työsopimuksessa ja yksikön tulosneuvotteluissa on sovittu.

3 § Henkilöstön palvelussuhde

Yliopiston henkilöstön palvelussuhde on työsuhde. Työntekijöihin ja palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan, mitä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään ja mitä työehtosopimuksessa ja työsopimuksessa sovitaan. Työnantaja ei saa menetellä työsuhteessa tavalla, joka voi vaarantaa Yliopistolain 6 §:n mukaista tutkimuksen, taiteen tai opetuksen vapautta. Sen lisäksi, mitä työsopimuksen irtisanomisesta säädetään työsopimuslain (55/2001) 7 luvussa ja työsopimuksen purkamisesta mainitun lain 8 luvussa, yliopiston tutkimus- ja opetushenkilöstöön kuuluvan työntekijän työsopimusta ei saa irtisanoa tai purkaa perusteella, johon vetoaminen loukkaisi tutkimuksen, taiteen tai opetuksen vapautta. (Yliopistolaki 32 §)

2. Opetus- ja tutkimushenkilöstön tehtävät

Opetus- ja tutkimushenkilöstön tehtävistä sovitaan työsuunnitelmassa ottaen huomioon, mitä työsopimuksessa ja työehtosopimuksessa on sovittu.

4 § Professorin tehtävät

Professorin tulee harjoittaa ja ohjata tieteellistä tutkimustyötä tai taiteellista työtä, antaa siihen perustuvaa opetusta ja seurata tieteen tai taiteen kehitystä sekä osallistua alallaan yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja kansainväliseen yhteistyöhön. Professorin tehtävä tulee asettaa julkisesti haettavaksi otettaessa henkilö toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen. Professorin tehtävä voidaan täyttää kutsusta haettavaksi julistamatta silloin, kun tehtävään voidaan kutsua ansioitunut henkilö tai tehtävään valitaan määrääjäksi. Tehtävään voidaan valita

kutsusta vain henkilö, joka kiistatta täyttää kelpoisuusvaatimukset. (Yliopistolaki 33 §)

5 § Muun opetus- ja tutkimushenkilöstön tehtävät

Muun opetus- ja tutkimushenkilöstön tehtävänä on antaa ja edistää alansa opetusta, seurata taiteen ja tieteen kehitystä alallaan, harjoittaa ja ohjata taiteellista toimintaa tai tutkimusta sekä osallistua alallaan yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja alansa kansainväliseen toimintaan.

3. Opetus- ja tutkimushenkilöstön kelpoisuus- ja pätevyysvaatimukset

Tässä henkilöstösäännössä kelpoisuusvaatimuksilla viitataan lain ja asetusten asettamiin vähimmäisvaatimuksiin, jotka tehtävään valittavan tulee täyttää. Pätevyysvaatimuksilla viitataan niihin tehtäväkohtaisiin täsmentäviin vaatimuksiin, jotka yliopisto tässä henkilöstösäännössä asettaa. Rekrytointipäätökseen vaikuttaa hakijoiden kelpoisuuden ja pätevyyden lisäksi myös heidän soveltuvuutensa kyseiseen tehtävään ja työyhteisöön.

6 § Kelpoisuusvaatimukset

Professorit

Hakijoiden ja tehtävään kutsuttavien kelpoisuudesta ja ansioista on ennen valintaa pyydyttävä lausunto vähintään kahdelta asiantuntijalta, kun henkilö valitaan toistaiseksi voimassa olevaan tai vähintään kahden vuoden määräaikaiseen työsuhteeseen. Asiantuntijan esteellisyyteen sovelletaan hallintolain 27–29 §:iä. Asiantuntijoiden valinnasta, toiminnasta ja tehtävästä määrätään tarvittaessa johtosäännössä. Yliopisto voi myöntää palveluksessaan olevalle henkilölle oikeuden käyttää professorin arvonimeä. (Yliopistolaki 33 §)

Kielitaito

Yliopiston opetus- ja tutkimustehtävää hoitavalta vaaditaan, että hän hallitsee sen kielen, suomen tai ruotsin, jolla hänen on annettava opetusta. Opetuskielen hallitseminen voidaan osoittaa yliopiston johtosäännössä määrättyllä tavalla. (Valtioneuvoston asetus yliopistoista 1 §)

Yliopistoissa, joissa voidaan suorittaa tutkinto sekä suomeksi että ruotsiksi, opetus- ja tutkimustehtävää hoitavalta vaaditaan lisäksi, että hänellä on suomen ja ruotsin kielen vähintään tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Yliopisto voi myöntää erivapauden näistä kielitaitovaatimuksista johtosäännössä määrättyllä tavalla. (Valtioneuvoston asetus yliopistoista 1 §)

Taideyliopistossa asiantuntijoiden valinnasta, toiminnasta ja tehtävästä sekä erivapaudesta kielitaidon suhteen määrätään tässä henkilöstösäännössä.

7 § Yleiset pätevyysvaatimukset

Taideyliopiston tehtävään valittavalta edellytetään sellaista koulutusta, kokemusta ja kielitaitoa kuin kyseisen tehtävän menestyksellinen hoitaminen edellyttää sekä tehtävän vaatimia muita taitoja kuten esimerkiksi yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja. Nämä vaatimukset määritellään kunkin tehtävän osalta ennen tehtävän täyttöä ottaen huomioon

yliopiston henkilöstölle laissa ja asetuksissa säädetyt kelpoisuusvaatimukset sekä tässä henkilöstösäännössä asetetut pätevyysvaatimukset.

Opetusta sisältävissä tehtävissä edellytetään yliopistopedagogisia opintoja tai riittävää pedagogista kokemusta ja opetustaitoa. Tutkimusta sisältävissä tehtävissä edellytetään riittäviä taitoja ja kokemusta tutkimuksen tekemiseen.

Johtamistehtävissä edellytetään tehtävään soveltuvaa koulutusta, perehtyneisyyttä tehtäväalaan ja soveltuvuutta johtamistehtäviin.

Rehtori voi päättää professorin osalta kielitaitovaatimuksista poikkeamisesta silloin, kun tehtävän menestyksellinen hoitaminen sen mahdollistaa ja kun kielitaitovaatimuksista poikkeaminen mahdollistaa muutoin pätevimmän hakijan valitsemisen.

Dekaani voi päättää muun opetus- ja tutkimushenkilökunnan kielitaitovaatimuksista poikkeamisesta silloin, kun tehtävän menestyksellinen hoitaminen sen mahdollistaa ja kun kielitaitovaatimuksista poikkeaminen mahdollistaa muutoin pätevimmän hakijan valitsemisen.

8 § Opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeet

Opetus- ja tutkimushenkilöstöä rekrytoidaan Taideyliopistoon seuraavilla nimikkeillä: tohtorikoulutettava, lehtori, tutkijatohtori, yliopistonlehtori, yliopistotutkija, professori ja tutkimusjohtaja.

9 § Tohtorikoulutettavan pätevyysvaatimukset

Tohtorikoulutettavan tehtävään valittavalta edellytetään ylempää korkeakoulututkintoa tai muuten yliopistolain 37 §:n mukaan osoitetut riittävät tiedot ja valmiudet. Tohtorikoulutettavalta edellytetään lisäksi jatko-opinto-oikeutta sekä hyväksytyä opinto- ja tutkimussuunnitelmaa.

10 § Lehtorin pätevyysvaatimukset

Taiteellisin perustein täytettävään lehtorin tehtävään valittavalta edellytetään soveltuvaa tohtorintutkintoa tai ylempää korkeakoulututkintoa ja/tai taiteellisia ansioita. Tehtävään valittavalta edellytetään hyvää opetustaitoa. Hakijan ansioita arvioitaessa otetaan huomioon kokemus kyseisen tehtävän alalta.

Tutkimuksellisin perustein täytettävään lehtorin tehtävään valittavalta edellytetään soveltuvaa tohtorin tutkintoa tai ylempää korkeakoulututkintoa. Tehtävään valittavalta edellytetään näyttöä itsenäisestä tutkimustyöstä sekä hyvää opetustaitoa.

11 § Tutkijatohtorin pätevyysvaatimukset

Tutkijatohtorin tehtävään valittavalta edellytetään soveltuvaa tohtorin tutkintoa ja kykyä itsenäiseen tutkimustyöhön sekä tehtävässä tarvittavaa opetustaitoa.

12 § Yliopistonlehtorin pätevyysvaatimukset

Taiteellisin perustein täytettävään yliopistonlehtorin tehtävään valittavalta edellytetään tohtorin tutkintoa tai ylempää korkeakoulututkintoa ja/tai erityisiä taiteellisia ansioita. Tehtävään valittavalta edellytetään erityisen hyvää opetustaitoa. Hakijan ansioita arvioitaessa otetaan huomioon kokemus kyseisen tehtävän alalta.

Tutkimuksellisin perustein täytettävään yliopistonlehtorin tehtävään valittavalta edellytetään soveltuvaa tohtorin tutkintoa. Lisäksi tehtävään valittavalta edellytetään näyttöä itsenäisestä tutkimustyöstä ja tutkimuksen johtamisesta sekä kykyä antaa korkeatasoista tutkimukseen perustuvaa opetusta ja ohjausta.

13 § Yliopistotutkijan pätevyysvaatimukset

Yliopistotutkijan tehtävään valittavalta edellytetään soveltuvaa tohtorin tutkintoa ja näyttöjä tutkimustyöstä sekä tehtävässä tarvittavaa opetustaitoa. Tarvittaessa yliopistotutkijalta voidaan edellyttää myös johtamistaitoa ja kykyä hankkia rahoitusta.

14 § Professorin pätevyysvaatimukset

Taiteellisin perustein täytettävään professorin tehtävään valittavalta edellytetään soveltuvaa tohtorin tutkintoa ja/tai erinomaisia taiteellisia ansioita sekä hyvää opetustaitoa. Tehtävään valittavalta edellytetään edustamansa alan asiantuntemusta ja kokemusta kansainvälisestä toiminnasta ja yhteistyöstä.

Tutkimuksellisin perustein täytettävään professorin tehtävään valittavalta edellytetään soveltuvaa tohtorin tutkintoa, korkeatasoista tutkimustyötä, kykyä antaa korkeatasoista tutkimukseen perustuvaa opetusta ja ohjausta sekä näyttöjä kansainvälisestä toiminnasta.

15 § Tutkimusjohtajan pätevyysvaatimukset

Tutkimusjohtajan tehtävään valittavan tulee täyttää professorin pätevyysvaatimukset. Tehtävään valittavalta edellytetään lisäksi korkeatasoista tutkimustyötä, johtamistaitoa, kokemusta tutkimusryhmän johtamisesta, kykyä tutkimusrahoituksen hankkimiseen ja näyttöjä kansainvälisestä tutkimusyhteistyöstä.

4. Opetus- ja tutkimushenkilöstön rekrytoiminen

Taideyliopiston ja sen akatemioiden henkilöstö- ja osaamistarpeista laaditaan strategian linjausten mukainen henkilöstösuunnitelma. Rekrytoinnit tehdään henkilöstötarpeiden, henkilöstösuunnitelman ja käytössä olevien resurssien mukaisesti.

Taideyliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön työntekijät otetaan työsuhteeseen määräajaksi tai toistaiseksi.

16 § Henkilöstön ottaminen ja irtisanominen

Yliopiston tehtävät täytetään todetun pätevyyden ja arvioidun soveltuvuuden perusteella. Hakijoita on kohdeltava yhdenvertaisesti ja sukupuolten välinen tasa-arvo huomioon ottaen.

Rehtori nimittää professorit akatemian dekaanin esityksestä. (Johtosääntö 8 §)

Dekaani nimittää akatemian osastojen, yksiköiden ja koulutusohjelmien johtajat ja erottaa heidät tästä tehtävästä sekä ottaa työsopimussuhteeseen ja irtisanoo akatemian muun henkilöstön kuin professorit. (Johtosääntö 19 §)

17 § Professorin rekrytointiprosessin vastuut

Dekaani vastaa professorien rekrytointiprosessista akatemioiden ohjesääntöjen ja/tai prosessikuvausten mukaisesti.

18 § Professorin tehtävän avoimeksi ilmoittaminen

Tehtävän sisältö keskeisine työtehtävineen, kelpoisuus- ja pätevyysvaatimukset sekä hakumenettely kuvataan rekrytointiselosteessa.

Professorin tehtävä voidaan täyttää kutsusta haettavaksi julistamatta silloin, kun tehtävään voidaan kutsua ansioitunut henkilö tai tehtävään valitaan määräajaksi. Tehtävään voidaan valita kutsusta vain henkilö, joka kiistatta täyttää kelpoisuusvaatimukset. (Yliopistolaki 33 §)

19 § Asiantuntijoiden valinta ja tehtävät

Dekaani kutsuu professorin tehtävää täytettäessä vähintään kaksi asiantuntijaa.

Ohjesäännön tai dekaanin päätöksen mukainen valmisteluvalinta valitsee ne hakijat, joiden hakemukset lähetetään asiantuntijoille arvioitaviksi. Asiantuntijoille toimitetaan hakemusasiakirjat ja rekrytointiseloste. Asiantuntijat saavat tietoonsa kaikki hakijat ja halutessaan myös kaikki hakemukset. Asiantuntijat voivat halutessaan antaa arvionsa myös muusta kuin valmisteluvalintamateriaalista hakijasta.

Asiantuntijoilta pyydetään kohtuullisessa määräajassa kirjallinen lausunto hakijoiden taiteellisesta tai tieteellisestä pätevyydestä ja muusta taiteellisesta tai tieteellisestä ansioituneisuudesta.

Kutsumenettelyä käytettäessä asiantuntijoilta pyydetään lisäksi kirjallinen kanta siihen, onko kutsuttavaksi aiottu henkilö kiistatta kelpoinen tehtävään.

20 § Päätösesityksen tekeminen professorin valinnassa

Päätösesitys perustuu kokonaiskäsitykseen hakijoiden tai kutsumisen kohteena olevan henkilön kelpoisuudesta, pätevyydestä ja soveltuvuudesta siihen tehtävään, joka rekrytointiselosteessa on määritelty. Kokonaiskäsitys syntyy hakijoiden tai kutsumisen kohteena olevan henkilön taiteellisen tai tieteellisen ansioituneisuuden, asiantuntijalausuntojen, opetusansioden arvion, kielitaidon ja haastattelun tai muiden mahdollisten selvitysten perusteella.

Dekaani tekee rehtorille esityksen professorin tehtävään valittavasta henkilöstä. Kutsumenettelyä esittäessään dekaani toteaa kutsuttavan kiistattoman kelpoisuuden.

21 § Päätöksen tekeminen muun opetus- ja tutkimushenkilöstön valinnassa

Dekaani nimittää muun opetus- ja tutkimushenkilöstön ohjesäännön tai dekaanin delegointipäätöksen mukaisen valmisteluvalintamateriaalin esityksestä. Valmisteluvalintamateriaalissa opetusnäytteen arviointiin osallistuu yksi tai useampi ylioppilaskunnan nimeämä opiskelijajäsen.

5. Voimaantulo

22 § Henkilöstösäännön hyväksyminen

Tämä henkilöstösääntö tulee voimaan 3.3.2014.

Akatemioiden henkilöstöä koskeva muu sääntely jää voimaan siltä osin, kuin se ei ole ristiriidassa tämän henkilöstösäännön kanssa.